

Energijom do ruralnog razvoja

Programi Potiču ekonomske i ekološke koristi

TIJANA SAVIĆ *

U sprkos stalnom problemu napuštanja ruralnih sredina u posljednje vrijeme se sve češće govori o ljudima koji su odlučili zamijeniti život u gradu sa životom na selu. Jednu od glavnih prepreka većini ljudi kod donošenja ovakve odluke predstavlja nedostatak infrastrukture i gospodarske razvijenosti ruralnih područja. U svijetu postoje brojni programi koji potiču projekte regionalnog i ruralnog razvoja, te ćemo se posvetiti jednom od takvih programa, europskom CONCERTO programu, odnosno jednom energetsom projektu baziranom na ruralnom razvoju.

Mnogostruke koristi

CONCERTO program je pokrenut u sklopu 6. Okvirnog sporazuma za znanosti i istraživanje Europske komisije i u njemu trenutno sudjeluje 58 regija u sklopu 22 projekta. Program je usmjeren na demonstraciju ekonomskih, socijalnih i ekoloških koristi kroz korištenje obnovljivih izvora energije i uvođenje mjera energetske učinkovitosti na regionalnoj razini.

Koristi koje svaka regija ostvaruje su: promjena stavova i razmišljanja dionika uključenih u donošenje odluka, poticanje industrije u pronalaženju ekološki prihvatljivih rješenja i načina rada, promocija korištenja obnovljivih izvora energije i mjera energetske učinkovitosti, razmjena iskustava regija uključenih u program te poseban impuls regionalnom razvoju u smislu suradnje urbanih i ruralnih područja kroz razvoj tržišta obnovljivih izvora energije. Kao primjer projekta usmjerenog na razvoj ruralnog područja, a u čijoj provedbi sudjeluju i stručnjaci iz Hrvatske,

spomenut ćemo SERVE projekt koji se provodi u Irskoj, a čiji su partneri u provedbi iz Irske, Ujedinjenog Kraljevstva, Danske, Španjolske, Hrvatske te FEDARENE. Cilj projekta je razvoj održive regije u pokrajini Sjeverni Tipperary u Irskoj, kroz provedbu aktivnosti iz područja obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti.

Obnovljivi izvori

Sjeverni Tipperary u zapadnom dijelu Irske obuhvaća većinom ruralno područje, a jedan od ciljeva projekta je osim razvoja održive regije i upoznavanje društvenih aspekata podizanje razine svijesti svih dionika o korištenju obnovljivih izvora te smanjivanje socijalnih barijera korištenja obnovljivih izvora. Projekt je pokrenut 2007., a vrijeme provedbe je pet godina. Provedbom su obuhvaćena tri sela, a aktivnosti uključuju ugradnju poboljšane toplinske izolacije u zgrade i kuće, ugradnju sustava grijanja u kućanstvima koja će koristiti obnovljive izvore energije te izgradnju eko-naselja i izgradnju sustava područnog grijanja na biomasu i solarne kolektore.

Ono što se smatra dodanom vrijednošću ovog projekta je razvoj metodologije i alata za procjenu socijalnih i gospodarskih učinaka vezanih uz iskorištavanje obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti. U sklopu projekta će se analizirati njihov utjecaj na otvaranje novih radnih mjesta, razvoj lokalnog gospodarstva te lokalni tijek novca i financijskih sredstava i mogućnosti za razvoj ESCO tvrtki na lokalnom i regionalnom nivou.

Ovakvi projekti doprinose sigurnosti opskrbe energijom, regionalnog gospodarskog rasta te poboljšanje konkurentnosti lokalnih zajednica. Korištenjem vlastitih izvora energije izdaci za energiju će se zadržati na lokalnoj razini te će sredstva kružiti unutar lokalnog i regionalnog gospodarstva što sve utječe na rast i razvoj lokalnih zajednica diljem Europe pa tako i Hrvatske.

*Autorica je stručna suradnica i voditeljica skupova Regionalne energetske agencije sjeverozapadne Hrvatske